

ARANJAMENT ADMINISTRATIV
ÎNTRU MINISTERELE MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL
REPUBLICII MOLDOVA ȘI MINISTERUL MUNCII ȘI POLITICILOR
SOCIALE AL REPUBLICII ITALIENE
PENTRU APLICAREA ACORDULUI DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI
REPUBLICA ITALIANĂ ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE,
ÎNTOCMIT LA 31 OCTOMBRIE 2024

**ARANJAMENT
administrativ dintre Ministerul Muncii și Protecției
Sociale al Republicii Moldova și Ministerul Muncii și
Politicilor Sociale al Republicii Italiene pentru
aplicarea Acordului dintre Republica Moldova și
Republica Italiană în domeniul securității sociale,
întocmit la 31 octombrie 2024**

Roma, 21 iulie 2025

Articolul 1
Puneri în aplicare a prezentului Aranjament Administrativ:
1) "Acordul" desemnează Acordul dintre Republica Moldova și Republica
Italiană în domeniul securității sociale, întocmit la Roma la 31 octombrie 2024;
2) termenul de "Aranjament Administrativ" desemnează prezentul Aranjament
Administrativ în scopul punerii în aplicare a articolului 13 din Acord.

Articolul 2
Instituții competente

Instituțiile competente prevăzute la articolul 1, alineatul 1, litera d) al Acordului, în
scopul punerii în aplicare a Acordului, ca și a prezentului Aranjament Administrativ,
sunt:

Pentru partea moldovănească:

Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), în ceea ce privește pensiile pentru
vîrstă de vîrstă, pensiile de dizabilitate cauzate de o boală obișnuită, pensiile și
indemnizațiile de dizabilitate cauzate de un accident de muncă sau de o boală
profesională și pensiile de

COPIE CERTIFICATĂ

TEXT MULTILINGV

**ARANJAMENT ADMINISTRATIV
ÎN TRE MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL
REPUBLICII MOLDOVA ȘI MINISTERUL MUNCII ȘI POLITICILOR
SOCIALE AL REPUBLICII ITALIENE
PENTRU APLICAREA ACORDULUI DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI
REPUBLICA ITALIANĂ ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE,
ÎNTOCMIT LA 31 OCTOMBRIE 2024**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova și Ministerul Muncii și Politicilor Sociale al Republicii Italiene,

Având în vedere Acordul dintre Republica Moldova și Republica Italiană în domeniul securității sociale, întocmit la 31 octombrie 2024;

au convenit următoarele :

**TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**

**Articolul 1
Definiții**

În scopul punerii în aplicare a prezentului Aranjament Administrativ:

- 1) termenul “Acord” desemnează Acordul dintre Republica Moldova și Republica Italiană în domeniul securității sociale, întocmit la Roma la 31 octombrie 2024;
- 2) termenul de “Aranjament Administrativ” desemnează prezentul Aranjament Administrativ în scopul punerii în aplicare a articolului 15 din Acord.

**Articolul 2
Instituții competente**

Instituțiile competente prevăzute la articolul 1, alineatul 1, litera d) al Acordului, în scopul punerii în aplicare a Acordului, cât și a prezentului Aranjament Administrativ, sunt:

Pentru partea moldavă:

- Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), în ceea ce privește pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de dizabilitate cauzată de o boală obișnuită, pensiile și indemnizațiile de dizabilitate cauzate de un accident de muncă sau de o boală profesională și pensiile de urmaș.
- Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și a Capacității de Muncă (CNDDCM), în ceea ce privește determinarea dizabilității și a capacității de muncă.

Pentru partea italiană:

- Institutul Național de Asigurări Sociale (INPS), în ceea ce privește asigurarea pentru dizabilitate, pentru limita de vârstă și de urmaș, prevăzute de asigurarea generală obligatorie (AGO), de regimurile speciale pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă, de gestionarea separată, de regimurile exclusive și substitutive ale regimurilor de asigurare generală obligatorie, instituite pentru unele categorii de lucrători.
- Institutul Național pentru Asigurarea împotriva Accidentelor de Muncă (INAIL), în ceea ce privește veniturile și alte prestații în bani prevăzute în cazul accidentelor de muncă sau a unei boli profesionale.

Articolul 3 **Organismele de legătură**

În conformitate cu articolul 20 al Acordului, Părțile au desemnat în calitate de organisme de legătură Instituțiile competente ale fiecărei Părți, prevăzute de articolul 1, alineatul 1, litera e) al Acordului:

Pentru partea moldavă:

- Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS).

Pentru partea italiană:

- Institutul Național de Asigurări Sociale (INPS) – Direcția Generală – Roma;
- Institutul Național pentru Asigurarea împotriva Accidentelor de Muncă (INAIL).

Articolul 4 **Costurile**

Dispozițiile conținute în prezentul Aranjament Administrativ nu generează alte costuri suplimentare, decât cele prevăzute de Acord, pentru bugetele Republicii Moldova și Republicii Italiene. Cheltuielile care decurg din punerea în aplicare a prezentului Aranjament Administrativ sunt suportate de părți în limitele disponibilității bugetului lor, fără costuri suplimentare.

TITLUL II **DISPOZIȚIILE PRIVIND LEGISLAȚIA APLICABILĂ**

Articolul 5 **Certificat de detașare**

- 1) La cererea subiecților interesați, în cazurile prevăzute de articolul 7 alineatul 1) literele a) și b) ale Acordului, Instituția competentă a Părții a cărei legislație națională este aplicabilă, va elibera un certificat care stabilește până la care dată angajatul va continua să fie supus unei asemenea legislații.

- 2) Instituția competentă a Părții a cărei legislației naționale este aplicabilă va transmite o copie a certificatului menționat în alineatul 1 al prezentului articol, eliberat persoanei interesate sau angajatorului acesteia, Instituției competente a celeilalte Părți.
- 3) Certificatul de detașare urmează să fie solicitat înainte de începerea propriu-zisă a activității de muncă pe teritoriul național al celeilalte Părți. Totodată, în cazul neeliberării certificatului menționat în termenul indicat mai sus, în circumstanțe excepționale și motivate în modul corespunzător, cererea respectivă va putea fi luată în considerare cu condiția ca acesta să parvină în decursul perioadei de valabilitate specificate în certificatul respectiv.

Articolul 6

Exercitarea dreptul de opțiune

- 1) Subiecții menționați la articolul 8 al Acordului vor putea exercita dreptul de opțiune în decurs de trei (3) luni de la data intrării în vigoare a Acordului sau, dacă este cazul, în decurs de trei (3) luni după începerea propriu-zisă a activității de muncă pe teritoriul unde se află - angajatorul.
- 2) La cererea persoanei interesate, Instituția competentă a Părții trimițătoare va elibera un certificat care atestă faptul că lucrătorul este supus legislației naționale acestei Părți pe perioada în care acesta este angajat la misiunea diplomatică și la oficiul consular pe teritoriul național al celeilalte Părți sau pe perioada în care se află în serviciul particular al titularilor acestei misiuni sau al acestui oficiu.
- 3) Copia certificatului va fi transmisă de către instituția Părții, a cărei legislații naționale este aplicabilă și pentru aplicarea căreia a optat persoana interesată, Instituției competente a celeilalte Părți.
- 4) Opțiunea privind aplicarea legislației naționale Părții trimițătoare va produce efectele sale de la data intrării în vigoare a Acordului sau de la data începerii propriu-zise a activității de muncă, dacă este continuă.
- 5) Contribuțiile de asigurări sociale care sunt vărsate în regimurile de asigurare ale celeilalte Părți înainte de începutul curgerii regimului de opțiune, nu vor fi transferate în contul Instituției competente al Părții, a cărei legislație națională a ales persoana interesată pentru a fi supusă.
- 6) Persoana interesată poate exercita dreptul de opțiune doar o singură dată.

TITLUL III PENSIILE

Articolul 7

Formulare și proceduri detaliate

- 1) Instituțiile competente și organismele de legătură vor elabora și conveni de comun acord formularele necesare pentru aplicarea Acordului și a prezentului Aranjament Administrativ.
- 2) Subiectul care beneficiază de pensie de pe teritoriul unei Părți și își are reședința pe teritoriul național al celeilalte Părți, certifică propria existență în viață în modul prevăzut de instituția competentă care plătește prestația.

Articolul 8

Pensia conform regimului de totalizare internațională

- 1) În conformitate cu scopurile urmărite de dreptul la prestații de pensie conform articolelor 9 și 11 ale Acordului, la perioadele de asigurare sau echivalente, realizate în conformitate cu legislația națională a unei Părți, a cărei durată minimă trebuie să fie de cel puțin 1 an (52 de săptămâni), se vor însuma perioadele completate în conformitate cu legislația națională a celeilalte Părți, chiar dacă aceste perioade deja au determinat stabilirea unei pensii în conformitate cu această ultimă legislație.
- 2) În cazul suprapunerii perioadelor de asigurare realizate pe teritoriul Părților, perioadele suprapuse vor fi luate în considerare doar o singură dată. Fiecare Instituție competentă va lua în considerare doar perioadele suprapuse realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică această Instituție, excluzând perioadele realizate în baza legislației naționale ale celeilalte Părți.
- 3) În cazul în care nu este posibil de a determina perioada exactă în care unele perioade de asigurare s-au realizat în conformitate cu legislația națională a unei Părți, se va presupune ca aceste perioade nu se suprapun cu perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația națională a celeilalte Părți.

Articolul 9

Cererea pentru stabilirea pensiei conform regimului internațional

- 1) Subiectul asigurat și, în caz de deces, urmașii acesteia care au dreptul la prestații conform articolelor 9 - 11 ale Acordului, vor putea depune cererea pentru stabilirea pensiei la Instituția competentă a Părții de reședință care va iniția procedura de legătură cu Instituția competentă a celeilalte Părți. În cazul în care solicitantul are reședința pe teritoriul unui Stat terț, cererea pentru stabilirea pensiei va putea fi depusă la Instituția competentă a uneia dintre Părți.
- 2) Instituția competentă, la care a fost depusă cererea, va completa formularul respectiv de legătură, care va conține data depunerii cererii, datele de identificare ale solicitantului, și dacă este cazul, datele de identificare ale membrilor familiei sale, precum și informațiile referitoare la eventualele prestații acordate solicitantului și orice alte informații necesare pentru stabilirea dreptului la pensie. Instituția competentă, la care a fost depusă cererea, va transmite, prin urmare, formularul completat Instituției competente a celeilalte Părți, împreună cu formularul care confirmă perioadele de asigurare realizate în conformitate cu propria sa legislație națională.
- 3) Instituția competentă care a primit o cerere pentru stabilirea pensiei de dizabilitate, va transmite și concluziile medicale respective Instituției competente a celeilalte Părți. Informațiile indicate în formulare vor fi verificate de către Instituția competentă trimițătoare, astfel încât transmiterea acestor formulare, legalizate și semnate în modul corespunzător, să poată fi efectuată fără a fi însoțită de documentele originale.
- 4) În scopul confirmării dreptului la pensie, Instituția competentă care primește formularele va verifica, în primul rând, cazul în care solicitantul a realizat dreptul în regim independent, luând, deci, în considerare doar perioadele de asigurare

realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică această Instituție. Dacă această condiție nu este satisfăcută, va lua în considerare suma perioadelor de asigurare realizate care derivă din totalizarea perioadelor realizate în conformitate cu legislația națională a ambelor Părți.

- 5) Instituția competentă a celeilalte părți, la primirea formularului de cerere și a formularului de atestare a perioadelor de asigurare realizate în conformitate cu legislația națională a celeilalte părți și după soluționarea cazului, completează la rândul său formularul de atestare a perioadelor de asigurare realizate în conformitate cu propria legislație națională, precum și formularul de notificare a deciziei, indicând informațiile referitoare la decizia luată cu privire la cerere, precum și informațiile referitoare la cuantumul pensiilor calculate în conformitate cu dispozițiile alineatului (4) din prezentul articol.
- 6) După primirea formularelor prevăzute la alineatul 5 al prezentului articol, Instituția competentă menționată la alineatul 2 al prezentului articol, va stabili, dacă este cazul, dreptul la pensie care derivă din totalizarea perioadelor de asigurare realizate în conformitate cu legislația națională a ambelor Părți și va comunica Instituției competente a celeilalte Părți propria sa decizie.
- 7) Informațiile din formulare vor fi verificate de instituția de trimitere competentă, astfel încât transmiterea formularelor ștampilate și semnate corespunzător să poată fi efectuată fără a fi însoțite de documentele originale.

Prestațiile vor fi furnizate direct de către instituția competentă.

Articolul 10

Perioada de asigurare mai mică de un an

- 1) În scopul punerii în aplicare a articolului 12 al Acordului, majorarea prestațiilor de pensie care derivă din luarea în calcul a perioadelor de asigurare cu durata mai mică de un an (52 de săptămâni) acumulate în temeiul legislației naționale a celeilalte Părți, va fi acordată de la data la care aceste perioade ar produce efecte în temeiul legislației naționale a celeilalte părți (atingerea vârstei de pensionare). Dacă, pe de altă parte, cererea este depusă după data atingerii vârstei de pensionare a celeilalte Părți, majorarea va fi acordată începând cu luna următoare datei depunerii cererii.
- 2) În cazul prestațiilor de incapacitate sau dizabilitate, perioadele mai mici de un an (52 de săptămâni) acumulate în temeiul legislației naționale a celeilalte Părți intră în vigoare de la data începerii inițiale a prestației, cu condiția ca instituția competentă a celeilalte Părți în temeiul legislației naționale căreia s-au acumulat aceste perioade să fi emis o decizie de respingere a unei prestații similare pe motiv că nu a fost îndeplinită condiția de contribuție.

Articolul 11

Schimbul de informații și colaborarea administrativă

- 1) În scopul punerii în aplicare a articolelor 16 și 17 al Acordului, organismele de legătură și Instituțiile competente ale Părților vor face schimb reciproc de informații și vor asigura asistența și colaborarea reciprocă gratuită, cu aplicarea

legislațiilor naționale respective. Instituțiile competente vor putea încheia aranjamente tehnico-procedurale specifice care să prevadă proceduri telematice împărtășite în scopul activării schimburilor telematice structurate de informații și date, chiar și în schimbul formularelor de legătură pe suport de hârtie.

- 2) În scopul punerii în aplicare a alineatului 3 al articolului 17 al Acordului, instituția competentă a uneia dintre Părțile va putea solicita efectuarea expertizelor medicale necesare pentru Instituția competentă de la locul de reședință sau de la locul de ședere a persoanei interesate.
- 3) Cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea expertizelor respective, în cazul în care efectuarea acestor expertize a fost solicitată exclusiv pentru acordarea prestațiilor de competența Instituției competente a Părții unde persoana interesată nu își are reședința sau locul de ședere, vor fi rambursate de această Instituție competentă Instituției competente a acelei Părți care a efectuat expertizele.
- 4) În cazul în care expertizele medicale au fost efectuate și în interesul Instituției competente de la locul de reședință sau de la locul de ședere a persoanei interesate, această Instituție competentă va suporta cheltuielile și se va limita doar în a transmite Instituției competente a celeilalte Părți un raport de constatare.
- 5) Rambursarea cheltuielilor medicale prevăzute la alineatele 2) și 3) al prezentului articol va fi calculată conform tarifelor aplicate de Instituția competentă care a efectuat constatările medicale. Această Instituție competentă va prezenta în acest scop un deviz a cheltuielilor suportate.
- 6) Pentru fiecare an calendaristic, organismele de legătură ale ambelor Părți își vor transmite reciproc statistici privind plățile acordate beneficiarilor în temeiul Acordului. Statisticile vor include, separat pe fiecare tip de prestație, numărul de beneficiari și valoarea totală a prestațiilor acordate.

Articolul 12

Plata prestațiilor

- 1) În scopul punerii în aplicare a articolului 23 al Acordului, Instituțiile competente vor achita prestațiile direct subiecților indicați în articolul 3 al Acordului sau reprezentanților acestora, cu condiția ca aceștia să fi fost legal autorizați să primească plata, sau împuterniciții acestora.
- 2) Prestațiile în bani vor fi efectuate direct beneficiarului, indiferent de reședința acestuia.
- 3) Beneficiarul va indica adresa de reședință, denumirea băncii, codul IBAN și orice alte rechizite bancare în momentul depunerii cererii de prestații.

Articolul 13

Recuperarea plăților

- 1) În scopul punerii în aplicare a articolului 24 al Acordului, în cazul în care Instituția competentă a uneia dintre Părți a efectuat plata unei prestații necuvenite unei persoane, această instituție competentă, în condițiile și în limitele prevăzute de legislația pe care o aplică, poate solicita Instituției competente a celeilalte Părți, debitoare de prestații în favoarea persoanei interesate, să rețină prestația plătită

necuvenit din sumele datorate sau din plățile în curs de efectuare pe care trebuie să le efectueze în favoarea acestei persoane.

- 2) Instituția competentă a acestei Părți operează reținerea în conformitate cu legislația pe care o aplică această Instituție și transferă suma reținută instituției care a efectuat plata prestațiilor necuvenite.

TITLUL IV

ACCIDENTELE DE MUNCĂ ȘI BOLILE PROFESIONALE

Articolul 14

Prestațiile în bani

Prestațiile în bani se vor efectua direct de către Instituția competentă în conformitate cu legislația pe care o aplică această Instituție competentă.

Articolul 15

Bolile profesionale

- 1) Prestațiile pentru bolile profesionale sub formă de indemnizații în conformitate cu legislația națională a ambelor Părți și incluse în lista stabilită prin înțelegerea între cele două Părți, sunt plătite de Instituția competentă a Părții pe teritoriul căruia a fost efectuată ultima dată o lucrare care, prin natura sa, prezintă riscul apariției bolilor profesionale. Față de acest tip de prestații nu se aplică dispozițiile articolului 9 ale Acordului.
- 2) În cazul în care lucrătorul, în favoarea căruia a fost efectuată pe teritoriul Statului unuia dintre cele două Părți plata unei prestații pentru o boală profesională, solicită plata ulterioară a prestațiilor pentru aceeași boală pe teritoriul altei Părți, Instituția de asigurare a primei Părți rămâne competentă de acordarea prestațiilor ulterioare. Totodată, dacă acest lucrător a fost ulterior angajat pe teritoriul altei Părți, care prezintă același risc pentru care a obținut prima prestație, următoarele prestații sunt suportate de Instituția de asigurare a ultimei Părți.

Articolul 16

Evenimente premergătoare evaluării incapacității

În cazul în care pentru evaluarea gradului de dizabilitate legislația națională a unei Părți prescrie ca să fie luate în considerare accidente de muncă produse anterior, se va ține cont de accidente de muncă constatate anterior în conformitate cu legislația națională a celeilalte Părți.

Articolul 17

Examenе medicale

Cheltuielile legate de examene și controale medicale menționate la articolul 17 din Acord, care sunt dispuse la cererea instituției competente, vor fi rambursate de instituția solicitantă instituției competente care a efectuat aceste examinări, pe baza tarifelor aplicate.

Articolul 18

Notificări

- 1) Fiecare accident de muncă a cărei victimă a fost lucrătorul pe teritoriul unuia dintre cele două Părți și care a cauzat sau care poate cauza fie moartea, fie o incapacitate permanentă de muncă, se notifică între Instituțiile competente celor două Părți.
- 2) Instituția competentă comunică decizia cu privire la dreptul la prestație cu informarea despre exercitarea căilor de atac direct persoanei solicitante. Instituția competentă a unei Părți notifică Instituția competentă celeilalte Părți despre decizia luată cu privire la dreptul la prestație prin formularul convenit.

TITLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 19

Dreptul aplicabil

- (1) Prezentul Aranjament administrativ va fi pus în aplicare cu respectarea legislației moldave și italiene, precum și a dreptului internațional aplicabil și, pentru Partea italiană, a obligațiilor care derivă din apartenența Italiei la Uniunea Europeană.
- (2) Prezentul Aranjament Administrativ nu constituie un acord internațional din care pot decurge drepturi și obligații în temeiul dreptului internațional. Nicio dispoziție a prezentului Aranjament administrativ nu poate fi interpretată și pusă în aplicare ca o obligație sau un angajament obligatoriu din punct de vedere juridic pentru Părți.

Articolul 20

Dispoziții finale

- 1) Prezentul Aranjament Administrativ se aplică de la data intrării în vigoare a Acordului și va rămâne în vigoare pe întreaga perioadă de valabilitate a acestuia.
- 2) Părțile pot amenda prezentul Aranjament Administrativ în scris de comun acord.
- 3) Orice divergențe de interpretare și/sau de punere în aplicare a prezentului Aranjament Administrativ vor fi soluționate pe cale amiabilă prin intermediul consultărilor și negocierilor directe între Părți.

Semnat la Roma la 21 iulie 2025, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și italiană, ambele texte fiind egal autentice.

Petru Ministerul Muncii și
Protecției Sociale al Republicii
Moldova

Petru Ministerul Muncii și
Politicilor Sociale ale
Republicii Italiene

P. Ibrănuș

Marie Sabina Guile

**INTESA AMMINISTRATIVA
TRA
IL MINISTERO DEL LAVORO E DELLA PROTEZIONE SOCIALE
DELLA REPUBBLICA DI MOLDOVA
E
IL MINISTERO DEL LAVORO E DELLE POLITICHE SOCIALI
DELLA REPUBBLICA ITALIANA
PER L'ATTUAZIONE DELL'ACCORDO
TRA LA REPUBBLICA DI MOLDOVA E LA REPUBBLICA
ITALIANA
IN MATERIA DI SICUREZZA SOCIALE,
FATTO A ROMA IL 31 OTTOBRE 2024**

Il Ministero del Lavoro e della Protezione Sociale della Repubblica di Moldova e il Ministero del Lavoro delle Politiche Sociali della Repubblica Italiana,

CONSIDERANDO l'Accordo tra la Repubblica di Moldova e la Repubblica Italiana in materia di sicurezza sociale, fatto a Roma il 31 ottobre 2024;

hanno raggiunto la seguente intesa:

**TITOLO I
DISPOSIZIONI GENERALI**

**Articolo 1
Definizioni**

Ai fini dell'attuazione della presente Intesa amministrativa:

- 1) il termine "Accordo" designa l'Accordo tra la Repubblica di Moldova e la Repubblica Italiana in materia di sicurezza sociale, fatto a Roma il 31 ottobre 2024;
- 2) il termine "Intesa amministrativa" designa la presente Intesa amministrativa per l'attuazione dell'Accordo, ai sensi dell'articolo 15 dello stesso.

**Articolo 2
Istituzioni competenti**

Le Istituzioni competenti di cui all'articolo 1, comma 1, lettera d) dell'Accordo, per l'attuazione sia dell'Accordo che dell'Intesa amministrativa, sono:

Per la Parte moldava:

- la Cassa Nazionale delle Assicurazioni Sociali (CNAS), competente per la concessione delle pensioni di vecchiaia, delle pensioni di invalidità per malattia comune, delle pensioni e gli assegni di invalidità per infortunio sul lavoro o malattia professionale e delle pensioni ai superstiti;

- il Consiglio Nazionale per la Determinazione della disabilità e della Capacità lavorativa (CNDDCM), competente per la determinazione della disabilità e della capacità lavorativa.

Per la Parte italiana:

- l'Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS), per quanto riguarda l'assicurazione per l'invalidità, la vecchiaia e i superstiti previste dall'assicurazione generale obbligatoria (AGO), dai regimi speciali dei lavoratori autonomi, dalla gestione separata, dai regimi esclusivi e sostitutivi dei regimi assicurativi generali obbligatori istituiti per alcune categorie di lavoratori;
- l'Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul Lavoro (INAIL), per quanto riguarda le rendite e le altre prestazioni in denaro dovute per infortunio sul lavoro o malattia professionale.

Articolo 3

Organismi di collegamento

Ai sensi dell'articolo 20 dell'Accordo, le Parti designano, quali Organismi di collegamento le Istituzioni competenti di ciascuna delle Parti, di cui all'articolo 1, comma 1, lettera e) dell'Accordo:

Per la Parte moldava:

- la Cassa Nazionale delle Assicurazioni Sociali (CNAS).

Per la Parte italiana:

- l'Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS) – Direzione Generale: Roma;
- l'Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul Lavoro (INAIL).

Articolo 4

Costi

Le disposizioni contenute nella presente Intesa amministrativa non genereranno alcun costo aggiuntivo, diverso da quelli previsti nell'Accordo, per i bilanci dello Stato della Repubblica di Moldova e della Repubblica Italiana. Le spese derivanti dall'attuazione della presente Intesa amministrativa saranno sostenute dalle Parti nei limiti delle disponibilità del loro bilancio ordinario, senza costi aggiuntivi.

TITOLO II

DISPOSIZIONI SULLA LEGGE APPLICABILE

Articolo 5

Certificato di distacco

- 1) Su richiesta dei soggetti interessati, nei casi di cui all'articolo 7, comma 1) lettere a) e b) dell'Accordo, l'Istituzione competente della Parte la cui legislazione nazionale è applicabile rilascerà un certificato dal quale risulta sino a quale data l'assunto continuerà ad essere soggetto a tale legislazione.

- 2) L'Istituzione competente della Parte la cui legislazione nazionale è applicabile consegnerà una copia del certificato indicato nel comma 1 del presente articolo rilasciato alla persona interessata o al suo datore di lavoro e ne invierà una copia all'Istituzione competente dell'altra Parte.
- 3) Il certificato di distacco dovrà essere richiesto prima dell'inizio dell'attività lavorativa nel territorio nazionale dell'altra Parte. Tuttavia, in caso di mancato rilascio del predetto certificato nel termine sopra indicato, in circostanze eccezionali e debitamente motivate, la relativa richiesta potrà essere presa in considerazione purché pervenga entro il periodo di validità specificato nel certificato stesso.

Articolo 6

Esercizio del diritto di opzione

- 1) I soggetti di cui all'articolo 8 dell'Accordo potranno esercitare il diritto di opzione entro tre (3) mesi dalla data di entrata in vigore dell'Accordo o, secondo il caso, entro i tre (3) mesi successivi alla data di inizio dell'attività lavorativa nel territorio in cui si trova il datore di lavoro.
- 2) Su richiesta dell'interessato, l'Istituzione competente della Parte inviante rilascerà un certificato attestante che l'assunto è soggetto alla legislazione nazionale di questa Parte per il periodo in cui è occupato nella missione diplomatica e nell'ufficio consolare nel territorio nazionale dell'altra Parte o per il periodo in cui è al servizio privato di titolari di questa missione o di questo ufficio.
- 3) Copia del certificato verrà trasmessa dall'Istituzione della Parte la cui legislazione nazionale è applicabile, e alla cui applicazione l'interessato ha optato, all'Istituzione competente dell'altra Parte.
- 4) L'opzione per l'applicazione della legislazione nazionale della Parte di invio produrrà i suoi effetti dalla data di entrata in vigore dell'Accordo o dalla data di inizio dell'attività lavorativa se successiva.
- 5) I contributi previdenziali che sono stati versati nei regimi assicurativi dell'altra Parte, prima della decorrenza del regime di opzione, non saranno trasferiti all'Istituzione competente della Parte alla cui legislazione nazionale l'interessato ha scelto di essere assoggettato.
- 6) L'interessato potrà esercitare il diritto di opzione una sola volta.

TITOLO III PENSIONI

Articolo 7

Moduli e procedure di certificazione dell'esistenza in vita

- 1) Le Istituzioni competenti e gli Organismi di collegamento elaboreranno e definiranno congiuntamente i moduli necessari per l'applicazione dell'Accordo e della presente Intesa amministrativa.
- 2) Il soggetto che riscuote la pensione, erogata dall'Istituzione competente di una Parte, nel territorio nazionale dell'altra Parte, certificherà la propria esistenza in vita con le modalità previste dall'Istituzione competente che eroga la prestazione.

Articolo 8

Pensione in regime di totalizzazione internazionale

- 1) Ai fini del diritto alle prestazioni pensionistiche in base agli articoli 9 e 11 dell'Accordo, ai periodi di assicurazione o equivalenti, maturati sotto la legislazione nazionale di una Parte la cui durata minima sia di almeno 1 anno (52 settimane), si sommeranno i periodi completati sotto la legislazione nazionale dell'altra Parte, anche nel caso in cui questi periodi abbiano già dato luogo alla concessione di una pensione ai sensi di tale ultima legislazione.
- 2) In caso di sovrapposizione di periodi di assicurazione compiuti nei rispettivi territori delle Parti, i periodi sovrapposti saranno presi in considerazione una sola volta. Ciascuna Istituzione competente prenderà in considerazione soltanto i periodi sovrapposti compiuti ai sensi della legislazione che essa applica, escludendo quelli compiuti in base alla legislazione nazionale dell'altra Parte.
- 3) Qualora non sia possibile determinare esattamente l'epoca in cui taluni periodi di assicurazione siano stati compiuti in virtù della legislazione nazionale di una Parte, si presumerà che tali periodi non si sovrappongano a periodi di assicurazione compiuti in virtù della legislazione nazionale dell'altra Parte contraente.

Articolo 9

Domanda di pensione in regime internazionale

- 1) Il soggetto assicurato e, in caso di decesso, i suoi superstiti aventi diritto alle prestazioni ai sensi degli articoli 9 - 11 dell'Accordo, potranno presentare la domanda di pensione all'Istituzione competente dello Stato di residenza che avvierà la procedura di collegamento con l'Istituzione competente dell'altra Parte. Nel caso in cui il richiedente risieda in uno Stato terzo, la domanda di pensione potrà essere presentata all'Istituzione competente di una delle Parti.
- 2) L'Istituzione competente a cui è stata presentata la domanda compilerà l'apposito formulario di collegamento, che riporterà la data di presentazione della domanda, le generalità del richiedente e, se del caso, quelle dei suoi familiari, nonché le informazioni relative alle eventuali prestazioni concesse al richiedente e ogni altra informazione necessaria ai fini della determinazione del diritto a pensione. L'Istituzione competente presso la quale è stata presentata la domanda trasmetterà, quindi, il formulario compilato all'Istituzione competente dell'altra Parte, unitamente al formulario che certifica i periodi assicurativi maturati sotto la propria legislazione nazionale.
- 3) L'Istituzione competente che ha ricevuto una domanda di pensione di invalidità, trasmetterà anche la perizia medica all'Istituzione competente dell'altra Parte. Le informazioni riportate sui formulari saranno verificate dall'Istituzione competente d'invio, in modo che la trasmissione degli stessi, debitamente vidimati e firmati, possa essere effettuata senza essere accompagnata dai documenti originali.
- 4) Ai fini dell'accertamento del diritto a pensione, l'Istituzione competente che riceve i formulari verificherà, in primo luogo, se il richiedente ha maturato il diritto in regime autonomo, prendendo, cioè, in considerazione i soli periodi di assicurazione maturati in base alla legislazione che essa applica. Se questa

condizione non è soddisfatta, prenderà in considerazione la somma dei periodi di assicurazione derivanti dalla totalizzazione dei periodi maturati in base alla legislazione nazionale di entrambe le Parti.

- 5) L'Istituzione competente dell'altra Parte, a seguito della ricezione del formulario di domanda e del formulario che certifica i periodi assicurativi maturati sotto la legislazione nazionale dell'altra Parte e dopo aver istruito la pratica, compilerà a sua volta il formulario che certifica i periodi assicurativi maturati sotto la propria legislazione nazionale, nonché il formulario di notifica della decisione, indicando le informazioni relative alla decisione assunta in relazione alla domanda, nonché le informazioni relative agli importi della pensione calcolati secondo le disposizioni di cui al comma 4) del presente articolo.
- 6) Dopo aver ricevuto i formulari di cui al comma 5 del presente articolo, l'Istituzione competente di cui al comma 2 del presente articolo, determinerà, se del caso, il diritto a pensione derivante dalla totalizzazione dei periodi assicurativi maturati in base alla legislazione nazionale di entrambe le Parti e comunicherà all'Istituzione competente dell'altra Parte la propria decisione.
- 7) Le informazioni riportate sui formulari saranno verificate dall'Istituzione competente di invio, in modo che la trasmissione degli stessi, debitamente vidimati e firmati, possa essere effettuata senza essere accompagnata dai documenti originali.

Le prestazioni saranno erogate direttamente dall'Istituzione competente.

Articolo 10

Periodi di assicurazione inferiori ad un anno

- 1) Ai fini dell'attuazione dell'articolo 12 dell'Accordo, l'incremento della misura della prestazione pensionistica derivante dalla presa in carico dei periodi inferiori all'anno (52 settimane) maturati in base alla legislazione nazionale dell'altra Parte, sarà riconosciuto dalla data in cui detti periodi produrrebbero i loro effetti in base alla legislazione nazionale dell'altra Parte (raggiungimento dell'età pensionabile). Qualora, invece, la domanda sia presentata successivamente alla data di raggiungimento dell'età pensionabile dell'altra Parte, l'incremento sarà concesso dal mese successivo alla data di presentazione della domanda.
- 2) Nel caso di prestazioni di inabilità o invalidità, i periodi inferiori all'anno (52 settimane) maturati in base alla legislazione nazionale dell'altra Parte produrranno i loro effetti dalla data della decorrenza originaria della prestazione, a condizione che l'Istituzione competente dell'altra Parte in base alla cui legislazione nazionale tali periodi sono maturati abbia emesso un provvedimento di reiezione ad analoga prestazione, per mancanza del requisito contributivo.

Articolo 11

Scambio di informazioni e collaborazione amministrativa

- 1) Ai fini dell'attuazione degli articoli 16 e 17 dell'Accordo, gli Organismi di collegamento e le Istituzioni competenti delle Parti si scambieranno informazioni e si assicureranno reciproca assistenza e collaborazione gratuita, come se applicassero le rispettive legislazioni nazionali. Le Istituzioni competenti potranno stipulare specifiche intese tecnico-procedurali che prevedano procedure

telematiche condivise al fine di attivare scambi telematici strutturati di informazioni e dati, anche in sostituzione dei formulari di collegamento cartacei.

- 2) Ai fini dell'attuazione del comma 3 dell'articolo 17 dell'Accordo, l'Istituzione competente di una delle Parti potrà richiedere la perizia medica all'Istituzione competente del luogo di residenza o di soggiorno dell'interessato.
- 3) Le spese sostenute in relazione alla suddetta perizia, qualora la stessa sia richiesta esclusivamente per la concessione di prestazioni a carico dell'Istituzione competente della Parte nel cui l'interessato non risiede o non soggiorna, sarà rimborsata da quest'ultima Istituzione competente all'Istituzione competente della Parte che ha effettuato la perizia.
- 4) Se la perizia medica è effettuata anche nell'interesse dell'Istituzione competente del luogo di soggiorno o di residenza della persona interessata, questa Istituzione competente ne sosterrà le spese e si limiterà a trasmettere la perizia all'Istituzione competente dell'altra Parte.
- 5) Il rimborso delle spese mediche di cui ai commi 2) e 3) del presente articolo sarà calcolato in base alle tariffe applicate dall'Istituzione competente che ha effettuato gli accertamenti medici. Questa Istituzione competente presenterà a tal fine una distinta delle spese sostenute.
- 6) Per ogni anno di calendario, gli Organismi di collegamento di entrambe le Parti si trasmetteranno reciprocamente le statistiche sui pagamenti effettuati ai beneficiari ai sensi dell'Accordo. Le statistiche includeranno, separatamente per ogni tipo di prestazione, il numero dei beneficiari e il valore totale delle prestazioni concesse.

Articolo 12

Pagamento di prestazioni

- 1) Ai fini dell'attuazione dell'articolo 23 dell'Accordo, le Istituzioni competenti verseranno le prestazioni direttamente ai soggetti indicati nell'articolo 3 dell'Accordo o ai loro rappresentanti, a condizione che siano stati legalmente autorizzati a ricevere il pagamento, o ai loro delegati.
- 2) Le prestazioni in denaro saranno effettuate direttamente al beneficiario ovunque risieda.
- 3) Il beneficiario indicherà l'indirizzo di residenza, il nome della banca, l'IBAN e qualsiasi altra coordinata bancaria al momento della presentazione della domanda di prestazione.

Articolo 13

Recuperi

- 1) Ai fini dell'applicazione dell'articolo 24 dell'Accordo, se l'Istituzione competente di una Parte ha erogato prestazioni indebite a una persona, detta Istituzione competente, alle condizioni e nei limiti previsti dalla legislazione che applica, può chiedere all'Istituzione competente dell'altra Parte, debitrice di prestazioni a favore della persona interessata, di trattenere l'importo indebito dagli arretrati o dai pagamenti in corso dovuti a tale persona.

- 2) L'Istituzione competente di quest'ultima Parte opererà la trattenuta in conformità alla legislazione che essa applica e trasferisce l'importo trattenuto all'Istituzione che ha erogato le prestazioni indebite.

TITOLO IV

INFORTUNI SUL LAVORO E MALATTIE PROFESSIONALI

Articolo 14

Prestazioni in denaro

Le prestazioni in denaro saranno corrisposte direttamente dall'Istituzione competente secondo la legislazione che quest'ultima applica.

Articolo 15

Malattie professionali

- 1) Le prestazioni economiche per malattie professionali indennizzabili secondo la legislazione nazionale di entrambe le Parti ed inserite nella lista stabilita dalle due Parti di comune intesa saranno dovute dall'Istituzione dello Stato nel cui territorio è stata esercitata da ultimo una lavorazione che, per la sua natura, comporta il rischio dell'insorgere delle malattie professionali. Non si applicheranno a tali prestazioni le disposizioni di cui all'articolo 9 dell'Accordo.
- 2) Qualora un dipendente, al quale è stata corrisposta nello Stato di una delle due Parti una prestazione economica per una malattia professionale, chieda ulteriori prestazioni per la stessa malattia nell'altro Stato, l'Istituto assicuratore del primo Stato rimane competente per la concessione di ulteriori prestazioni. Tuttavia, se detto dipendente è stato successivamente occupato nell'altro Stato in una lavorazione che comporti lo stesso rischio per il quale ha ottenuto la prima prestazione, le ulteriori prestazioni economiche saranno a carico dell'Istituto assicuratore di quest'ultimo Stato.

Articolo 16

Eventi pregressi per valutazione dell'incapacità

Se, per la valutazione del grado di disabilità, la legislazione nazionale di una Parte prescrive che siano presi in considerazione gli infortuni sul lavoro avvenuti anteriormente, si terrà conto degli infortuni sul lavoro verificatisi anteriormente sotto la legislazione nazionale dell'altra Parte.

Articolo 17

Accertamenti medici

Le spese relative agli accertamenti e i controlli sanitari di cui all'articolo 17 dell'Accordo, disposte su richiesta dell'Istituzione competente, saranno rimborsate dall'Istituzione richiedente all'Istituzione competente che ha eseguito tali esami, sulla base delle tariffe applicate.

Articolo 18 Notifiche

- 1) Ogni infortunio sul lavoro di cui è rimasto vittima un dipendente sul territorio di una delle due Parti e che abbia causato o che possa causare sia la morte sia un'incapacità permanente, sarà notificato tra le Istituzioni competenti delle due Parti.
- 2) L'Istituzione competente comunicherà direttamente al richiedente la decisione sul diritto alla prestazione con le informazioni circa i mezzi di ricorso e i termini entro cui farlo. L'Istituzione di una Parte competente notificherà all'Istituzione competente dell'altra Parte la decisione presa in merito al diritto alla prestazione utilizzando il modulo definito.

TITOLO V Disposizioni transitorie e finali

Articolo 19 Diritto applicabile

- 1) La presente Intesa amministrativa sarà attuata nel rispetto delle legislazioni moldava e italiana, nonché del diritto internazionale applicabile e, per la Parte italiana, degli obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia all'Unione Europea.
- 2) La presente Intesa amministrativa non costituisce un accordo internazionale da cui possano derivare diritti e obblighi di diritto internazionale. Nessuna clausola della presente Intesa amministrativa sarà interpretata e attuata quale obbligo o impegno giuridicamente vincolante per le Parti.

Articolo 20 Disposizioni finali

- 1) La presente Intesa amministrativa acquista efficacia dalla data di entrata in vigore dell'Accordo e rimarrà valida per tutto il periodo di vigenza dello stesso.
- 2) Le Parti possono emendare la presente Intesa amministrativa per iscritto di comune intesa.
- 3) Qualsiasi divergenza nell'interpretazione e/o attuazione della presente Intesa amministrativa sarà risolta amichevolmente tramite consultazioni e negoziati diretti tra le Parti.

Firmato a Roma il 21 luglio 2025, in due originali, ciascuno nelle lingue rumena e italiana, tutti i testi facenti ugualmente fede.

Per il Ministero del Lavoro e
della Protezione Sociale della
Repubblica di Moldova

Tebunov

Per il Ministero del Lavoro e
della Politiche Sociali della
Repubblica Italiana

Manie Sabine Grise

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este o copie autentică a Aranjamentului administrativ dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova și Ministerul Muncii și Politicilor Sociale al Republicii Italiene pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Italiană în domeniul securității sociale, întocmit la 31 octombrie 2024 (Roma, 21 iulie 2025), originalul căruia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

Anatol CEBUC,

Șef al Direcției Drept Internațional a
Ministerului Afacerilor Externe

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT MULTILINGV

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este o copie autentică a
Aranjamentului administrativ dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale al
Republicii Moldova și Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii
Italiane pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica
Italiană în domeniul securității sociale, înscris în 31 octombrie 2024 (Roma,
21 iunie 2025). Originalul cărții este depozitat în Arhiva Titularilor a
Ministerului Afacerilor Externe.

Anatol CEBUC

Șef al Direcției Direcției Informații
Ministerului Afacerilor Externe

